НОВИ САД - На данашњи дан 1915. године умро је српски политичар, дипломата, филолог и историчар Стојан Новаковић, члан Српске краљевске академије, оснивач и лидер Напредне странке. Био је библиотекар Народне библиотеке у Београду, професор гимназије и Велике школе у Београду, члан Државног савета. Водио је одељење за пропаганду у Старој и Јужној Србији (Косово и Македонија) при Министарству спољних послова. Био је посланик (амбасадор) Краљевине Србије у Цариграду, Паризу и Петрограду, министар просвете, унутрашњих и спољних послова и два пута председник Министарског савета (владе). Био је шеф српске делегације која је закључила 1912. мир са Турском после Првог балканског рата.

Објавио је више од 400 научних радова, највише из историографије, словенске филологије, теорије књижевности, политичке и правне историје, историјске географије. Радио је на српској библиографији, бавио се лексикографијом, као и старом српском књигом, па чак и неком врстом ране геополитике. У младости је писао песме и романе и преводио, био је ученик Ђуре Даничића, а од 1865. до 1868. уређивао је и издавао

часопис "Вила". Његовом заслугом штампани су "Законски споменици српских држава средњег века" и "Законик Стефана Душана цара српског" (прво научно, критичко издање). Дела: "Васкрс државе српске", "Срби и Турци XIV и XV века", "Село", "Балканска питања", "Историја српске књижевости", "Српска граматика".

Данас је уторак, 18. фебруар, 49. дан 2020. До краја године има 317 дана.

1405 - Током инвазије коју је предводио против Кине умро је монголски владар, емир Самарканда Тимур Ленк, назван Тамерлан, освајач Персије, Индије, Месопотамије и већег дела Мале Азије, чије се царство простирало од Москве до Кинеског зида. Турског султана Бајазита И потукао је 1402. у бици код Ангоре, чиме је османска држава за неколико деценија успорена током освајања Југоисточне Европе. У бици код Ангоре Тимур је заробио Стефана Лазаревића (будућег деспота) и једино је њега и његове српске ратнике поштедео погубљења, пошто је њихова храброст на њега оставила велики утисак.

1455 - Умро је италијански сликар фра Анђелико, доминикански калуђер, један од најважнијих представника ране ренесансе. Његове фреске и олтарске слике, ослоњене на традиције готике, пуне су наивне лепоте. Последњи је од италијанских сликара који је под утицајем средњовековне филозофије тежио идеалистичком формализму, при чему га је посебно привлачило истраживање простора и перспективе. Његови најважнији радови су фреске у манастиру Светог Марка у Фиренци и фреске у Ватикану.

1516 - Рођена је енглеска краљица Мери I Тјудор, кћерка Хенрија VIII. Током владавине од 1553. као супруга шпанског краља Фелипеа II под утицајем римокатоличке реакције подредила је Енглеску шпанском утицају и покушала је да "чврстом руком" - због чега је добила назив "Крвава Мери" - уништи протестантизам. Енглеско грађанство, удружено с "новим племством", после њене смрти поново је успоставило протестантизам (англиканска црква коју је због сукоба с Римом основао Хенри VIII).

1546 - Умро је немачки верски реформатор Мартин Лутер, оснивач протестантизма у Немачкој, најзначајнији међу вођама европске црквене реформације. Син рудара, према очевој вољи почео је да студира право, али је убрзо ступио у монашки ред августинаца. Изложио је 1517. захтев за реформу Цркве у 95 теза, које је приковао на врата катедрале у Витенбергу, и позвао је на расправу све који се с тим не слажу. Папа Лав X искључио га је из Римокатоличке цркве, али се његово учење проширило Немачком и захватило све друштвене слојеве, претворивши се у широки народни покрет против папске власти. Осуђивао је деформације, лицемерје и корупцију римске цркве, посебно оштро настојање папе Лава X да продајом индулгенција, којима су "искупљивани" чак и будући греси, намакне новац за довршење храма Светог Петра у Риму. Његово учење

проширило се касније и на друге земље, а Лутерови списи и превод Библије одлучујуће су утицали на стварање јединственог немачког књижевног језика.

1564 - Умро је италијански вајар, сликар, архитекта и писац Микеланђело Буонароти, један од највећих уметника ренесансе. У камену је клесао савршене пропорције људског тела. У Сикстинској капели у Ватикану осликао је призоре из Старог завета, укључујући огромни "Страшни суд". Саградио је Лоренцову библиотеку у Фиренци, у Риму је пројектовао трг Камподиљо, довршио је палату Фарнезе и радио на цркви Светог Петра. Писао је стихове ("Сонети", "Мадригали"). Скулптуре: "Давид", "Мојсије", "Робови", "Јутро", "Вече", "Дан", "Ноћ", "Пијета".

1745 - Рођен је италијански физичар Алесандро Волта, који је изучавајући електрицитет пронашао електрофор, галвански елемент, батерију галванских елемената (Волтин стуб). По њему су многи појмови у физици добили име - волт (ознака V), волтампер (ознака VA), Волтин лук.

1861 - Прва скупштина уједињене Италије прогласила је за краља Италије Виторија Емануела II од Савоје, који је до тада владао Пијемонтом (Савојом) и Сардинијом, такође у својству краља.

1865 - Северњачка флота заузела је у Америчком грађанском рату град Чарлстон у Јужној Каролини, једно од најважнијих упоришта јужњачких снага.

1866 - Рођен је сердар Јанко Вукотић. Као начелник штаба црногорске Врховне команде, командовао је 1915. Санџачком војском, и вероватно је пресудно утицао на победу у бици код Мојковца. Био је присталица уједињења Срба у једну државу и противио се Николи Петровићу и његовој политици упереној против стварања заједничке српске државе.

1877 - Рођен је српски композитор, диригент и музички педагог Петар Крстић, који је претежно компоновао на основама српске народне музике. Завршио је Конзерваторијум у Бечу, био директор музичких школа "Станковић" и "Мокрањац" у Београду, капелник Народног позоришта, шеф музичког одељења Радио Београда, уредник "Музичког гласника". Дела: музика за комаде "Ајша", "Коштана", "Дорћолска посла", "Косовска

трагедија", опера "Зулумћар", "Женидба Јанковић Стојана" (недовршена), оркестарски "Скерцо д-мол".

1915 - Немачка је у Првом светском рату, користећи се највише подморницама, отпочела поморску блокаду Велике Британије.

1932 - Рођен је чешки филмски режисер Милош Форман, мајстор атмосфере, аутор низа врхунских филмских остварења са суптилном психолошком тематиком. Његов "Лет изнад кукавичјег гнезда", који је снимио по досељењу у САД, добио је пет Оскара. Остали филмови: "Црни Петар", "Љубав једне плавуше", "Гори, гори моја госпођице", "Свлачење", "Коса", "Регтајм", "Амадеус" (Оскар), "Народ против Ларија Флинта".

1952 - Грчка и Турска постале су чланице НАТО.

1956 - Умро је француски композитор Гистав Шарпантје, који је 1902. основао "Конзерваторијум Мими Пинсон", у настојању да омогући услове за музичко образовање париског радништва. Дела: опера "Лујза", оркестарска свита "Импресије из Италије".

1960 - Аргентина, Бразил, Мексико, Парагвај, Перу, Уругвај и Чиле договорили су се да оснују Латиноамеричко удружење слободне трговине.

1965 - Проглашена је независност афричке државе Гамбије у оквиру Британског комонвелта.

1967 - Умро је амерички атомски физичар Роберт Опенхајмер, професор Универзитета у Калифорнији, који је у Другом светском рату имао водећу улогу у изради прве атомске бомбе. На позив Министарства рата САД, 1942. напустио је Универзитет и до 1945. руководио је лабораторијом за израду атомске бомбе у Лос Аламосу, а потом наставио посао "у примени нуклеарне енергије у војне сврхе", који му је поверило исто министарство. Од 1953. био је под сумњом да одржава везе с комунистима и забрањен му је рад у атомским програмима, јер се противио производњи хидрогенске бомбе и залагао за коришћење нуклеарне енергије у мирнодопске сврхе. Влада председника

Џона Кенедија рехабилитовала га је 1963. а Комисија за атомску енергију САД доделила му је Фермијеву награду.

1996 - У експлозији два аутомобила-бомбе близу главног града Алжира, које су подметнули исламски терористи, погинуло је 12 особа.

2002 - У поноћ између 17. и 18. фебруара франак је престао да буде легално платежно средство у Француској после 641 године. Тако је Француска, после Холандије и Ирске, постала трећа од 12 земаља евро зоне која је укинула своју валуту и прешла на евро.

2003 - У подметнутом пожару у метроу у јужнокорејском граду Тегу погинуло је 198 особа.

2004 - У експлозији теретног воза који је превозио сумпор, бензин и ђубриво код града Нишапур на североистоку Ирана погинуло је више од 300 лица, а пет села је уништено. Од силине детонације попуцала су прозорска окна на кућама удаљеним више од 10 километара од места несреће.

2006 - Муслимани у Нигерији убили су најмање 15 особа током напада на хришћане на североистоку земље, протестујући због објављивања карикатура пророка Мухамеда у Европи. Демонстранти су такође запалили 15 хришћанских храмова у североисточном граду Маидугурију.

2007 - У Багдаду је погинуло најмање 60 особа, а око 130 је повређено у експлозији три аутомобила бомбе у деловима Багдада у којима је шиитско становништво у већини.

2008 - Умро је француски писац Ален Роб-Грије, члан Француске академије. У литературу је ушао педесетих година 20. века, као теоретичар и један од најпознатијих представника француског "новог романа". Филмску каријеру је започео 1961. када је написао сценарио, по сопственом роману, за филм "Прошле године у Маријенбаду", за који је био номинован за Оскара. Прославио се као режисер филма "Лепа заточеница".

2014 - У жестоким уличним сукобима у Кијеву, најоштријим од почетка тромесечних протеста, усмерених против тадашњег председника Виктора Јануковича, погинуло је 26 особа а више од 200 је рањено.

2016 - Сједињене Државе поздравиле су усвајање Закона, у Скупштини Србије, о реституцији имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника, уз нагласак да је Србија прва европска земља која је донела такав закон.

2019 - Новак Ђоковић је четврти пут у каријери освојио награду Лауреус за најбољег спортисту на планети. Уз њега, признање за најуспешњиег спортисту за 2018. годину добила је и америчка гимнастичарка Симон Бајлс

(Танјуг)